

Oppilaitosten aikuiskoulutus 2018

Ammatillisen lisäkoulutuksen ja työvoimakoulutuksen järjestäminen väheni vuonna 2018

Korjattu 18.12.2019. Korjatut kohdat on merkitty punaisella.

Tilastokeskuksen koulustilastojen mukaan tutkintoon johtamatonta ammatillista lisäkoulutusta ja työvoimakoulutusta järjestettiin oppilaitoksissa vuonna 2018 selvästi vähemmän kuin edellisvuonna. **Ammatillisen lisäkoulutuksen vähenemiseen vaikuttivat lainsäädännössä tapahtuneet muutokset.**

Oppilaitosten tutkintoon johtamaton aikuiskoulutus koulutustyypeittäin vuonna 2018

Koulutustyyppi	Osallistumis- tapauksia (brutto)	Osallistumis- tapauksen muutos 2017–2018, %	Naisia %	Opetustunteja	Opetustuntien muutos 2017–2018, %
Ammatillinen lisäkoulutus, ei oppisopimus	31 591	-39	56	106 816	-29
Ammatillinen lisäkoulutus, oppisopimus	430	-62	70	3 287	-76
Työvoimakoulutus	21 607	-28	45	442 352	-26
Työnantajan tilaama koulutus	131 985	-22	41	306 051	4
Vapaana sivistystyönä järjestetty koulutus	1 608 507	2	73	2 769 553	2
Avoin ammattikorkeakouluopetus	45 821	14	67	892 779	20
Avoin yliopisto-opetus ¹⁾	33 674	-1	79	57 101	1
Muu koulutus	87 851	-8	57	434 756	-4
Yhteensä	1 961 466	-2	69	5 012 695	-1

1) Ei sisällä tietoja avoimesta yliopisto-opetuksesta yliopistojen itsensä toteuttamana.

Sekä oppisopimuksena että muuna kuin oppisopimuksena toteutettu ammatillinen lisäkoulutus väheni selvästi. Oppisopimuksena toteutetun ammatillisen lisäkoulutuksen osallistujat vähentyivät reilusta 1 100 osallistujasta reiluun 400 osallistujaan ja opetustunnit vajaasta 14 000 tunnista noin 3 300 tuntiin. Muuna kuin oppisopimuksena toteutetussa ammatillisessa lisäkoulutuksessa osallistujien määrä pieneni lähes 40 prosentilla edellisvuodesta ja annettujen opetustuntien määrä noin 30 prosentilla vuonna 2018. Työvoimakoulutuksen osallistujien ja opetustuntien määrä väheni runsaalla neljänneksellä edellisvuoteen verrattuna.

Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntöä uudistettiin vuodesta 2018 alkaen, minkä seurauksena ammatillisen lisäkoulutuksen ja oppisopimuksena toteutettavan ammatillisen lisäkoulutuksen järjestäminen on

päättymässä. Aiemmin aloitetut lisäkoulutukset voidaan viedä loppuun siirtymäkauden aikana. Ammatillisten lisäkoulutusten selkeä väheneminen vuonna 2018 johtui edellä mainitusta asiasta.

Ainoa koulutustyyppi, jota järjestettiin selvästi edellisvuotta enemmän, oli avoin ammattikorkeakouluopetus. Avoimessa ammattikorkeakouluopetuksessa osallistujien määrä kasvoi 14 prosenttia lähes 46 000 osallistujaan ja annettujen opetustuntien määrä kasvoi 20 prosenttia vajaaseen 900 000 opetustuntiin.

Yleissivistävään koulutukseen osallistui runsas 1,6 miljoonaa osallistujaa ja opetustunteja järjestettiin vajaa 2,8 miljoonaa tuntia. Yleissivistävän koulutuksen volyymi pysyi lähes ennallaan: sekä osallistujia että annettuja opetustunteja oli kaksi prosenttia enemmän edellisvuoteen verrattuna.

Kaikkiaan oppilaitosten tutkintoon johtamatonta koulutusta järjestettiin vuonna 2018 lähes saman verran kuin edellisvuonna. Opetusta annettiin vuonna 2018 noin 5 miljoonaa tuntia, prosentin vähemmän kuin edellisenä vuonna. Osallistujia (brutto-opiskelijamäärä) koulutuksessa oli vajaa kaksi miljoonaa, mikä on kaksi prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Naisia osallistujista oli 69 prosenttia vuonna 2018. Naisten osuus osallistujista vaihteli suuresti koulutustyypeittäin: pienin naisten osuus opiskelijoista oli työnantajan tilaamassa koulutuksessa (41 prosenttia naisia) ja suurin avoimessa yliopisto-opetuksessa (79 prosenttia naisia).

Kaikista oppilaitosten tutkintoon johtamattoman koulutuksen opetustunneista runsas puolet annettiin vapaana sivistystyönä järjestettynä koulutuksena ja vajaa 20 prosenttia annettiin avoimena ammattikorkeakouluopetuksena. Työvoimakoulutus kattoi kaikista opetustunneista vajaa 10 prosenttia. Kaikista osallistujista runsas neljä viidestä opiskeli vapaana sivistystyönä järjestetyssä koulutuksessa ja vajaa seitsemän prosenttia työnantajan tilaamassa koulutuksessa.

Vapaana sivistystyönä järjestetyssä aikuiskoulutuksessa brutto-opiskelijamäärä oli 1,6 miljoonaa ja netto-opiskelijamäärä lähes 900 000. Brutto-opiskelijamäärään henkilö lasketaan opiskelijaksi (osallistujaksi) jokaisesta opiskelemastaan koulutuksesta. Opiskelija voi siten olla mukana opiskelijamäärässä useamman kerran kalenterivuoden aikana yhdessä tai useammassa oppilaitoksessa. Netto-opiskelijamäärässä henkilö on mukana vain kerran.

Opetustunteja kertyi vapaana sivistystyönä järjestetyssä koulutuksessa vajaa 2,8 miljoonaa opetustuntia. Eniten opetusta kaikista tutkintoon johtamattoman aikuiskoulutuksen opetustunneista (29 prosenttia) annettiin kulttuurin koulutusalailla, jossa suosituimpia olivat musiikin ja käsi- ja taideteollisuuden opintoalat. Suosittuja koulutusaloja olivat myös sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala, jossa kertyi 19 prosenttia opetustunneista, sekä humanistinen ja kasvatustieteiden ala, jossa kertyi 17 prosenttia kaikista opetustunneista. Nämä sisällöt ovat olleet suosittuja vuodesta toiseen.

Perusasteen opetuksessa muualla kuin peruskouluissa (lukioissa, kansanopistoissa, kansalaisopistoissa ja ammatillisissa oppilaitoksissa) oli 5 013 opiskelijaa, joista 4 605 oli perusopetuksessa eli peruskoulun koko oppimäärää opiskelevia ja 408 lisäopetuksessa (10. lk) vuonna 2018.

Tarkempaa tietoa oppilaitosten aikuiskoulutuksesta löytyy [tietokantataulukoista](#).

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Oppilaitosten tutkintoon johtamattoman aikuiskoulutuksen opetustunnit koulutuksen pääasiallisen sisällön ja koulutustyyppin mukaan 2018.....4

Laatuseloste: Oppilaitosten aikuiskoulutus.....5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Oppilaitosten tutkintoon johtamattoman aikuiskoulutuksen opetustunnit koulutuksen pääasiallisen sisällön ja koulutustyyppin mukaan 2018

Koulutuksen sisältö ¹⁾	Koulutustyyppi								Yhteensä
	Ammatillinen lisäkoulutus, ei oppisopimus	Ammatillinen lisäkoulutus, oppisopimus	Työvoimakoulutus	Työnantajan tilaamat kurssit	Vapaansivistystyönä järjestetty koulutus	Avoin ammatti-korkeakoulu-opetus	Avoin yliopisto-opetus	Muut koulutukset	
Yhteensä	106 816	3 287	442 352	306 051	2 769 553	892 779	57 101	434 756	5 012 695
Yleissivistävä koulutus	0	0	36 026	198	65 291	1 689	165	46 804	150 173
Humanistinen ja kasvatustieteiden ala	16 146	349	110 931	14 874	568 880	63 966	27 157	34 143	836 446
Kulttuuriala	5 189	0	278	2 311	1 337 256	67 984	12 362	31 135	1 456 515
Yht.tiet. liiketal., hall.ala	10 265	249	34 865	16 225	82 600	221 307	12 376	17 378	395 265
Luonnontieteiden ala	2 414	0	2 859	3 124	70 472	35 709	917	2 742	118 237
Tekniikan ja liikenteen ala	41 052	1 415	180 339	147 502	27 917	161 722	402	30 857	591 206
Luonnonvara- ja ympäristöala	4 885	0	200	1 029	12 874	32 871	68	3 102	55 029
Sos., terveys- ja liikunta-ala	14 279	935	6 818	63 792	551 349	258 771	3 405	42 545	941 894
Matk., ravitsemis- ja tal.ala	3 619	129	23 035	6 182	21 408	48 760	245	7 584	110 962
Muu koulutus	8 967	210	47 001	50 814	31 506	0	4	218 466	356 968

1) Opetushallinnon koulutusala- ja koulutusmuotojen luokitus, aikuiskoulutussovellus 2003

Laatuseloste: Oppilaitosten aikuiskoulutus

1. Tilastotietojen relevanssi

Oppilaitosten aikuiskoulutus -tilasto on Tilastokeskuksen vuosittain tuottama tilasto. Se sisältää tietoja oppilaitosten tutkintoon johtamattoman koulutuksen osallistujista ja opetustunneista sekä muualla kuin peruskouluissa annetusta perusasteen opetuksesta. Tietoja käytetään mm. koulutuksen suunnittelussa, tutkimuksessa ja arvioinnissa.

Oppilaitosten aikuiskoulutus -tilaston tiedot perustuvat oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoittamiin tietoihin. Oppilaitosten tutkintoon johtamattoman koulutuksen tiedot ovat kalenterivuodelta ja perusasteen opetuksen opiskelijatiedot 20.9. tilanteesta.

Tilasto sisältää oppilaitosta kuvaavia luokituksia ja alueluokituksia. Opetustuntien sisällön luokittelussa käytetään opetushallinnon koulutusala-luokituksen aikuiskoulutussovellus 2003 -luokitusta.

Tilastolain (280/2004 muut. 361/2013) mukaan valtion tilastotoimen tehtävänä on huolehtia yhteiskuntaolojen ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laatimisesta yleistä käyttöä varten. Laki Tilastokeskuksesta (24.1.1992/48) osoittaa tehtävän kuuluvan Tilastokeskukselle. Tilastokeskuksen työjärjestyksen mukaan Väestö- ja elinolotilastot -tulosityksikkö tuottaa kyseisiä tilastoja mm. koulutuksesta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Oppilaitosten tutkintoon johtamattoman koulutuksen tiedot perustuvat koulutuksen järjestäjien ammatillisista oppilaitoksista, ammattikorkeakouluista, musiikkioppilaitoksista, liikunnan koulutuskeskuksista, kansanopistoista, kansalaisopistoista, kesäyliopistoista ja sivistysliittojen opintokeskuksista Tilastokeskukselle kokoamiin tietoihin. Perusasteen opetuksen opiskelijatiedot perustuvat lukiodien, kansanopistojen, kansalaisopistojen ja ammatillisten oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoittamiin tietoihin. Tiedot kerätään sähköisesti. Aineistot ovat kokonaisaineistoja.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tietojen käsittelyprosessin aikana tietojen korkea laatu varmistetaan useiden erilaisten tilastollisten tarkistusohjelmien avulla sekä tiedonantajille tehdyillä lisäkyselyillä ja vertailuilla muihin tietolähteisiin. Oppilaitosten ilmoittamat puutteelliset tai virheelliset tiedot vaikuttavat tilaston laatuun.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Oppilaitosten aikuiskoulutus -tilasto on lopullinen ja se tuotetaan vuosittain. Oppilaitosten tutkintoon johtamattoman koulutuksen tiedot julkaistaan noin 11 kuukautta viiteajankohdan jälkeen ja perusasteen opetuksen opiskelijatiedot noin 15 kuukautta viiteajankohdan jälkeen.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastosta julkaistaan tietoja Tilastokeskuksen verkkosivuilla. Tarkempia tietoja voi kysellä myös suoraan Koulutus, kulttuuri ja ajankäyttö -vastuualueelta, jossa tilasto laaditaan. Aineistosta on mahdollista tehdä tilauksesta erityisselvityksiä.

Lisää tietoa tilastossa käytetyistä käsitteistä löytyy [tilaston nettisivuilta](#) ja Tilastokeskuksen [käsitetietokannasta](#). Tilastoissa käytetyt [luokitukset](#) löytyvät Tilastokeskuksen verkkosivuilta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Oppilaitosten aikuiskoulutusta kuvaavan oppilaitosten aikuiskoulutus -tilaston laatiminen aloitettiin 1990-luvun alkupuolella. Perusjoukko on laajentunut vuosien varrella ammatillisista oppilaitoksista mm.

yleissivistäviin oppilaitoksiin ja ammattikorkeakouluihin. Tilastoon sisältyi aiemmin myös aikuisten tutkintoon johtava koulutus. Oppilaitosten tutkintoon johtamaton koulutus -tilaston laatiminen aloitettiin vuodesta 2004. Muualla kuin peruskouluissa annetun perus- ja lisäopetuksen opiskelijamäärät julkaistiin internetissä ensimmäistä kertaa vuodelta 2011.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedot perustuvat samoihin tietolähteisiin ja ne on laadittu samoja periaatteita noudattaen kuin Tilastokeskuksen koulutussektoreittain laaditut tilastot. Näitä tilastoja voidaan hyvin käyttää rinnan, kunhan otetaan huomioon tilastojen erityispiirteet.

Lisätietoja

Tarja Seppänen 029 551 3220
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

koulutustilastot@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Koulutustilastot. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-4535 (pdf)